

LOPPURAPORTTI

Uudet teknologiat pk-yritysten kehittymisen tukena -hanke

Hannu Ylinen
DI, Projektipäällikkö, Alavuden Kehitys Oy

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	3
2 DIGITALISAATIO JA UUDET TEKNOLOGIAT YRITYKSISSÄ	4
3 HANKEKUVAUS	6
4 HANKKEEN TOTEUTUS	7
4.1 Työpaketti 0 – Valmistelutoimet ennen hankkeen käynnistymistä	8
4.2 Työpaketti 1 – Hankkeen hallinto ja viestintä	8
4.3 Työpaketti 2 – Yritystarpeiden kartoitus	9
4.4 Työpaketti 3 – Oppimisympäristöjen rakentaminen	10
4.5 Työpaketti 4 – Yritysten aktivointi ja osaamisen kehittäminen	12
4.6 Työpaketti 5 – Yhteistyöverkostojen rakentaminen	13
5 TULOKSET JA VAIKUTUKSET	15
6 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	17
LÄHTEET	19
LIITTEET	20

1 JOHDANTO

Alavuden Kehitys Oy koordinoi *Uudet teknologiat pk-yritysten kehittymisen tukena* nimeä kantavaa hanketta 1.9.2023 – 31.8.2025 välisen ajan. Hankkeen tavoitteena oli auttaa hankealueen yrityksiä ottamaan käyttöön uusia teknologioita omassa liiketoiminnassaan. Hanke suunniteltiin Etelä-Pohjanmaan liiton Älykkään erikoistumisen strategian mukaisesti ja sen taustalla oli pyrkimys parantaa alueen yritysten tuottavuutta ja uudistaa elinkeinorakennetta.

Digitalisaation on todettu olevan merkittävä tuottavuuden parantaja. Näin ollen toimet, joilla voidaan kehittää yritysten valmiuksia hyödyntää digitalisaatiota, johtavat suurella todennäköisyydellä yritysten tuottavuuden kasvuun. Uusien teknologioiden käyttöönotto nojaa suurelta osin digitalisaation hyödyntämiseen. Tästä syystä hankkeen alkuvaiheessa kehitettiin työkalu, jonka avulla oli mahdollista arvioida yrityksen digivalmiutta ja vertailla sitä alueen muiden yritysten tasoon. Työkalu toimi myös hankkeen sisäisenä tiedon tuottajana, jonka avulla voitiin suunnitella hankkeessa tehtävät toimet ja varmistua niiden oikeasta kohdentumisesta hankealueen yrityksissä.

Hankesuunnitelman ja tehdyn kartoituksen ohjaamana, hankkeen koulutukset ja demototeutusten esittely aloitettiin keväällä 2024. Tapahtumien yhteydessä käytiin keskusteluja yritysten edustajien kanssa siitä, miten esittelyssä ollut teknologia sopisi ko. yrityksen toimintaympäristöön. Usein esimerkkitoteutus oli avainasemassa teknologian mahdollisuuksien ymmärtämiseen. Hankkeen aikana esiteltiin useita teknologioita ja niiden myötä yrityskehittäminen niiden mahdollisuuksista lisääntyi. Osalla yrityksistä esittely riitti antamaan tarvittavan sysäyksen teknologian hyödyntämiseen, kun taas osa jäi vielä pohtimaan niiden soveltamista omassa toiminnassaan.

Kokonaisuutena hanke onnistui suunnitellulla tavalla. Tämän raportin tavoitteena on antaa yleisesittely hankkeesta, kuvata hankkeen aikana tehdyt toimet ja niiden myötä saavutetut tulokset. Raportissa myös pohditaan tulosten merkityksellisyyttä ja visioidaan millaisilla toimilla yritysten asenteita ja toimia digitalisaation suhteen voitaisiin myös jatkossa kehittää. Usein uuden edessä ollaan varovaisia. Rohkeasti kokeillen, toisinaan myös epäonnistumisten kautta, on kuitenkin mahdollista löytää ratkaisuja, jotka auttavat yrityksiä kehittämään ja parantamaan kilpailukykyään.

2 DIGITALISAATIO JA UUDET TEKNOLOGIAT YRITYKSISSÄ

Digitalisaatio ja sen myötä syntyneet uudet teknologiset ratkaisut, luovat yrityksille mahdollisuuksia parantaa tuotteiden ja palveluiden asiakaslähtöisyyttä, laatua ja tuottavuutta. Uusien teknologioiden ja toimintamallien kehittämiseen sekä käyttöönottoon suunnatut investoinnit tuovatkin yrityksille monenlaisia etuja. Esimerkiksi tekoälyn, automaation ja robotiikan avulla resursseja voidaan vapauttaa tuottamaan enemmän arvoa. Tämä sujuvoittaa arkea ja parantaa yritysten kilpailukykyä. Datatalouden kehitys mahdollistaa yrityksille uusien innovatiivisten liiketoimintamallien luomisen ja toisinaan jopa globaalisti houkuttelevien ratkaisujen kehittämisen.

Digitalisaation taso vaikuttaa merkittävästi pk-yritysten kasvuun. Tulokset osoittavat, että yritykset, jotka omaksuvat digitaalisia teknologioita, kokevat positiivista kasvua. Tämä kasvu ilmenee sekä liikevaihdon että toiminnan tehokkuuden parantumisena. Digitalisaation avulla yritykset voivat tehostaa prosessejaan, parantaa asiakaspalvelua ja kehittää uusia innovatiivisia ratkaisuja. (Avelar, S., ym., 2024)

Avelarin ym., (2024) mukaan pk-yritysten tulisi:

- Investoida digitaalisiin teknologioihin: Investoinnit teknologiaan ja digitaalisiin työkaluihin ovat avainasemassa kilpailukyvyn säilyttämisessä ja kasvun edistämässä.
- Kehittää työntekijöiden taitoja: Digitaalisen osaamisen kehittäminen on tärkeää, jotta yritykset voivat täysin hyödyntää teknologian tarjoamat mahdollisuudet.

Pk-yrityksillä on merkittäviä haasteita digitalisaation omaksumisessa. Tällaisia ovat esimerkiksi rajalliset taloudelliset resurssit, teknisen osaamisen puute ja tiedon puute. Digitalisaatio tarjoaa kuitenkin merkittäviä mahdollisuuksia pk-yrityksille, näitä ovat esimerkiksi tehokkuuden ja kilpailukyvyn parantaminen, uusien liiketoimintamallien kehittäminen ja ympäristöystävällisyyden lisääminen. Digitalisaatiota pidetään ympäristön kannalta kestäväen kehityksen mahdollistajana. Kestävä digitalisaatio tarkoittaa, että teknologioiden ja järjestelmien suunnittelussa ja käytössä pyritään minimoimaan negatiiviset ympäristövaikutukset ja maksimoimaan positiiviset vaikutukset. (Isensee, C., ym., 2020)

Organisaation digivalmiudet viittaavat kykyyn hyödyntää teknologiaa liiketoiminnan prosessien ja tuotteiden parantamiseksi. Tutkimustulokset osoittavat, että digivalmiudet ovat kriittinen tekijä uusien liiketoimintojen digitalisaatiossa. Investointi IT-kyvykkyyksiin parantaa yritysten kykyä luoda digitaalisia tuotteita ja palveluita, mikä taas parantaa asiakastytyväisyyttä ja operatiivista tehokkuutta. (Chin, T., ym. 2023)

Digivalmius viittaa yksilön, organisaation tai yhteiskunnan kykyyn käyttää ja hyödyntää digitaalisia teknologioita tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Vuorikarin ym. (2022) mukaan digivalmius pitää sisällään mm. seuraavat osa-alueet:

- Tekninen osaaminen: Kyky käyttää digitaalisia laitteita ja ohjelmistoja sekä hallita perus- ja edistyneitä digitaalisia taitoja.
- Digitaalinen lukutaito: Kyky etsiä, arvioida, käyttää ja luoda digitaalista sisältöä kriittisesti ja tehokkaasti.
- Tietoturva ja yksityisyys: Kyky ymmärtää ja soveltaa tietoturvakäytäntöjä ja suojata henkilökohtaisia tietoja verkossa.
- Sosiaalinen ja kulttuurinen ymmärrys: Kyky käyttää sosiaalista mediaa vastuullisesti ja ymmärtää digitaalisen teknologian eettiset ja kulttuuriset vaikutukset.
- Innovaatio ja mukautuminen: Kyky oppia ja omaksua uusia teknologioita sekä mukautua nopeasti muuttuviin digitaalisiin ympäristöihin.

Digivalmiuksien kehittäminen onkin yrityksen keskeinen osa-alue kilpailukyvyyn ylläpitämisessä. Digitalisaation tasoa seurataan muun muassa Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen toteuttamalla digibarometrillä. Vuoden 2023 barometrissä todetaan, että Suomi on digitalisaation edelläkävijä kansainvälisessä vertailussa. Erityisesti julkisen sektorin vahva digitalisaatio sekä kansalaisten ja yritysten parantuneet digivalmiudet ovat merkittäviä tekijöitä Suomen menestykselle. Kuitenkin datataloudessa ja tekoälyn hyödyntämisessä on edelleen kehittämistarpeita, erityisesti osaamisen ja investointien osalta.

3 HANKEKUVAUS

Digitalisaation etenee nopeasti. Monilla perinteisinäkin pidetyillä aloilla on mahdollista saada huomattavia hyötyjä ottamalla käyttöön uusia teknologisia ratkaisuja. Tässä osiossa kuvataan, millaisista lähtökohdista hanke on pyrkinyt edistämään tätä kehitystä.

Etelä-Pohjanmaan maaseutualueilla toimivien pk-yritysten tietoisuus ja osaaminen uusien teknologioiden ja digitalisaation hyödyntämisestä on usein rajallista, vaikka teknologiamurros tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia toiminnan tehostamiseen ja kilpailukyvyn parantamiseen. Yrittäjien on vaikea saada helposti ymmärrettävää tietoa teknologian hyödyistä ja nähdä käytännön esimerkkejä, mikä hidastaa ratkaisujen käyttöönottoa. Etelä-Pohjanmaan liiton älykkään erikoistumisen strategiassa painotetaan, että uusimman teknologian hyödyntäminen ja älykkäät ratkaisut ovat keskeisiä tuottavuuden kasvun kannalta useilla toimialoilla.

Näihin haasteisiin pyrittiin vastaamaan Uudet teknologiat pk-yritysten kehittymisen tukena -hankkeella. Se toteutettiin 1.9.2023–31.8.2025 Etelä-Pohjanmaalla, kohdealueenaan Alajärven, Alavuden, Evijärven, Kuortaneen, Lappajärven, Soinin ja Vimpelin kunnat. Hankkeen kokonaisbudjetti oli 203 921 euroa, josta Euroopan aluekehitysrahaston ohjelma (EAKR) kattoi 163 136 euroa (80 %). Hanketta rahoittivat myös osallistuvat kunnat ja Alavuden Kehitys Oy. Hanketta hallinnoi Alavuden Kehitys Oy ja projektipäällikkönä toimi Hannu Ylinen.

Hankkeen tavoitteena oli vahvistaa hankealueen pk-yritysten tietoisuutta ja osaamista uusien teknologioiden hyödyntämisessä, sekä lisätä valmiuksia niiden käyttöönottoon. Hankkeessa esiteltiin yrityksille käytännön sovelluksia, joiden avulla voi tehostaa toimintaa ja synnyttää uusia innovaatioita. Toimenpiteisiin sisältyi mm. työpajoja, koulutuksia ja yritysvierailuja, sekä oppimisympäristöjen ja demo-ratkaisujen rakentamista.

Hankkeen avulla pyrittiin luomaan yrityksille edellytyksiä kehittää toimintaansa ja verkostoitua muiden yritysten, oppilaitosten ja tutkimuslaitosten kanssa. Yrityksiä tuettiin digistrategian laatimisessa ja käyttöön otettiin itsearviointityökalu, jolla voidaan tunnistaa kehitystarpeet sekä yritys- että aluetasolla. Työkalu tukee pitkäjänteistä ja strategista kehittämistä myös hankkeen päätyttyä. Hankkeella pyrittiin parantamaan yritysten kilpailukykyä, työnantajamielikuvaa ja vetovoimaa, niin työvoiman, kuin omistajavaihdostenkin näkökulmasta. Hankkeen tulokset ja esimerkit ovat avoimesti kaikkien yritysten hyödynnettävissä.

4 HANKKEEN TOTEUTUS

Tässä osiossa kuvataan hankkeen käytännön toteutusta. Hanke rakentui viiden työpakedin avulla. Työpaketit tukivat hankkeen tavoitteiden saavuttamista kokonaisuutena. Ne etenivät loogisessa järjestyksessä – valmistelusta hallintoon, tarpeiden tunnistamisesta ratkaisujen kehittämiseen ja verkostojen rakentamiseen. Näin varmistettiin, että lopputulos on johdonmukainen ja että hankkeessa syntyvät hyödyt ovat mahdollisimman laajat ja pysyvät. Seuraavissa kappaleissa on kuvattu aluksi hankesuunnitelman mukainen työpakedin sisältö. Sen jälkeen on kuvaus siitä, kuinka ko. työpakedin toteutus käytännössä tapahtui ja millaisia toimia sen sisällä tehtiin. Useimmat työpaketit ovat edenneet hankkeen ensimmäisiä kuukausia lukuun ottamatta samanaikaisesti ja osassa tapahtumista on ollut useampaan työpakettiin kohdistuvia sisältöjä ja tavoitteita.

Kuten edellä on kerrottu, hanke toimi usean kunnan alueella. Jo hankkeen alkuvaiheessa tehtiinkin linjaus, että hankkeessa panostetaan koko hankealueen huomioimiseen. Käytännössä tämä tarkoitti projektipäällikön aktiivista liikkumista niin Alavuden, Kuortaneen, kuin Järvisseudunkin alueella ja tapahtumien järjestämistä useissa kunnissa. Kuvassa 1. on esitetty hankealue.

Kuva 1. Hankealue

Koska etäisyydet pohjois-eteläsuunnassa ovat suhteellisen pitkiä, nähtiin tarpeelliseksi järjestää useita tapahtumia niin, että ne olivat rinnakkaisia. Toisin sanoen sama tapahtuma järjestettiin kahteen kertaan, toinen esimerkiksi Alavudella ja toinen Vimpelissä. Näin yrittäjille ei muodostunut kynnyksymykseksi etäisyys tapahtumapaikkaan ja osallistuminen helpottui.

4.1 Työpaketti 0 – Valmistelutoimet ennen hankkeen käynnistymistä

”Ennen hankkeen virallista aloitusta käynnistetään projektipäällikön rekrytointi sekä hankkeen työntekijöiden tarvitsemien työtilojen, ICT-laitteiden ja käyttäjätilien hankinta. Näillä valmistelutoimilla varmistetaan, että hankkeen varsinaiset toiminnot voidaan aloittaa sujuvasti heti projektin käynnistyessä.”

Kuten työpaketin numerointi jo osoittaa, tämä vaihe tapahtui käytännössä ennen hankkeen varsinaista aloitusta. Projektipäällikölle tämän näyttäytyi niin, että ensimmäisenä työpäivänä vasta kalustetun työhuoneen pöydällä odotti tietokone oheislaitteineen, puhelin ja tabletti. Alavuden kaupungin tietohallinto oli avannut tarvittavat käyttäjätunnukset ja mobiiliiliittymät jo etukäteen, joten mitään viivettä työkalujen käyttöönoton osalta ei ollut. Työskentely saattoi siis alkaa välittömästi.

4.2 Työpaketti 1 – Hankkeen hallinto ja viestintä

”Hankkeen aikana ylläpidetään ja päivitetään projektisuunnitelmaa ja viestintäsuunnitelmaa, kootaan ohjausryhmä ja raportoidaan hankkeen etenemisestä kohde- ja sidosryhmille. Viestinnässä hyödynnetään monikanavaista tiedotusta, kuten uutiskirjeitä, lehti-ilmoituksia, verkkosivuja, esitteitä ja artikkeleita eri medioissa. Hankkeesta tiedotetaan myös alueellisissa messutapahtumissa, joissa tavoitetaan yleisöä laajemmin.”

Muutaman ensimmäisen viikon ajan projektipäällikön päivät täyttyivät tähän työpakettiin liittyvistä tehtävistä. Koska hankkeen suunnitteluvaiheessa luotu projektisuunnitelma oli tehty yleisellä tasolla, oli aiheellista laatia työpakettikohtaiset tarkemmat suunnitelmat ja ajoittaa toimenpiteitä hankkeen eri vaiheisiin. Viestintä vaati oman suunnitelmansa. Koska hankesuunnitelmassa ei ollut osoitettu erillistä resurssia viestintään, eikä se kuulunut projektipäällikön varsinaisiin vahvuuksiin, päädyttiin hankkimaan osa viestintäresurssista yhteistyökumppanilta. Tähän tarkoitukseen valikoitui Viestintätoimisto Loistava Oy Vimpelistä. Yhteistyössä Loistavan kanssa syntyikin hankkeelle omat internet-sivut (www.uudetteknologiat.fi) ja uutiskirjepohja, jotka ovat toimineet pääkanavina hankkeen tapahtumista viestittäessä. Hankkeen kotisivulle tehtiin myös esittelyvideo, jossa projektipäällikkö kertoo hankkeesta. Videon toteutuksesta sai alkunsa yhteistyö Järvisseudun ammatti-instituutin kanssa, joka jalostui hankkeen aikana aktiiviseksi ja vuorovaikutteiseksi kanssakäymiseksi.

Koska hanke toimi usean kunnan alueella, oli välttämätöntä hankkia oma uutiskirjepohja. Hankkeen aikana lähetettiin 14 uutiskirjetä, eli noin kahden kuukauden välein. Uutiskirjeen tilaajaksi pääsi hankkeen internetsivujen tilauslomakkeella tai tekemällä tilaus tapahtumailmoittautumisen yhteydessä. Hankkeen päätyessä tilaajina oli 167 henkilöä.

Hankkeen ohjausryhmän kokoonpano muodostui myös ensimmäisien hankeviikkojen aikana. Siihen kuuluivat: Ulla Björn (elinvoimajohtaja, Alavuden Kaupunki), Vesa Alanko-Luopa (toimitusjohtaja, Järvi-Pohjanmaan yrityspalvelut Oy), Sanna Puumala (EP-Liitto),

Maarit Liikala (AIWOODS Oy), Jarmo Ylä-Vannesluoma (Jarte Steel Oy) ja Terhi Ojaniemi (SeAMK). Ohjausryhmä kokoontui hankkeen aikana neljä kertaa (11.1.2024, 20.9.2024, 7.3.2025 ja 22.8.2025). Ohjausryhmän puheenjohtajana toimi Vesa Alanko-Luopa. Ohjausryhmän kokouspöytäkirjat löytyvät liitteestä 1.

Hankkeen olemassaolosta ja etenemisestä pyrittiin viestimään monikanavaisesti. Käytännössä kuntien, elinkeinoyhtiöiden ja yrittäjäjärjestöjen tiedotuskanavat olivat aktiivisessa käytössä, kuin myös paikallislehdet ja seutukunnalliset ja osin myös valtakunnalliset sähköiset mediat. Kaiken viestinnän yhteydessä pyrittiin huomioimaan rahoittajan ohjeet lipputunnuksista ym. muutoseikoista. Messuja hankeajalle osui kaksi kappaletta. 30.10.2024 oli kansanväliset rekrymessut Alajärvellä, sekä 30.1.2025 Ready 4 Life -messut, niin ikään Alajärvellä. Näillä messuilla hanke oli mukana omalla osastolla, esitellen uusien teknologioiden mahdollisuuksia laajalle yleisölle. Suurimpia tapahtumia mainostettiin myös maksullisilla ilmoituksilla ja osa tapahtumista ylitti uutiskynnyksen lehtiartikkeleiden muodossa. Myös sosiaalisen median kanavia hyödynnettiin. Hankkeella oli omat LinkedIn-sivut. Tapahtumista viestittiin Alavuden Kehityksen Facebook sivulla, josta julkaisuja jaettiin JPYP:n, muiden kuntien ja yrittäjäjärjestöjen sivuille. Esimerkkejä viestinnästä löytyy liitteestä 2.

4.3 Työpaketti 2 – Yritystarpeiden kartoitus

”Hankkeessa kehitetään ja otetaan käyttöön pk-yrityksille soveltuva itsearviointityökalu, jolla kartoitetaan yritysten nykytilaa digitalisaation ja uusien teknologioiden hyödyntämisessä. Samalla tarkennetaan koulutustarpeita ja varmistetaan, että esimerkkitoteutusten sisällöt vastaavat todettuja tarpeita. Työkalu mahdollistaa myös kehittymisen seurannan hankkeen aikana. Kartoitustulosten perusteella järjestetään muissa työpaketeissa tapahtumia, joissa yrittäjien ja asiantuntijoiden on mahdollista yhdessä ideoida yrityskohtaisia kehittämistoimia.”

Kartoitusta suunniteltaessa ensimmäinen vaihe oli tutustua digivalmiuden käsitteeseen ja selvittää mitkä osa-alueet olivat tärkeitä erityisesti pk-yritysten näkökulmasta. Varsin nopeasti selvisi, että aihetta oli tutkittu laajasti useamman yliopiston ja tutkimuslaitoksen toimesta ja samassa yhteydessä oli rakennettu mittaristoja digivalmiuden määrittämiseen. Kartoitukset olivat suhteellisen laajoja, ja vaativat runsaasti aikaa ja keskittymistä kysymysten läpikäymiseen. Usein myös palautteen hyödyntäminen vaati perusteellista aiheeseen paneutumista.

Näistä lähtökohdista hankkeessa suunniteltiin oma digivalmiuskartoitus. Kartoituksen kantavana ajatuksena oli tarjota sähköinen alusta, jonka avulla yrityskäynnin yhteydessä olisi mahdollista käydä läpi yrityksen digivalmiuden eri osa-alueita. Kartoituksen läpikäymiseen ei saisi kulua aikaa tuntia enempää; mielellään reilusti alle. Käytettävän menetelmän tulisi olla keskustelua ruokkiva, jolloin samalla olisi mahdollista syntyä uusia ajatuksia ja ideoita liiketoiminnan kehittämiseen. Kartoitusten tekeminen aloitettiin marraskuussa 2023 ja se jatkui aina kesäkuulle 2025. Kokonaismääräksi yrityskäynneillä

tehdyille digivalmiuskartoituksille muodostui 64 kappaletta. Lisäksi tehtiin viisi kevennettyä kyselyä hankkeen loppuvaiheessa. Yhteensä kyselyitä tehtiin siis 69 kappaletta. Digivalmiuskartoituksen raportti löytyy kokonaisuudessaan hankkeen kotisivulta Blogi-osiosta.

Kartoituksen tuloksien perusteella oli mahdollista tarkentaa hankkeen painopistealueet. Ylivoimaisesti kiinnostavimmaksi teknologiaksi nousi tekoäly. Muiden teknologioiden osalta kiinnostus oli tasaisempaa. Hieman yritystoiminnan luonteesta riippuen kiinnostavia osa-alueita olivat mm. IoT-ympäristöt, robotiikka ja kobotiikka, XR-laitteistot ja ohjelmistot, 3D-tulostus ja konenäkösovellukset.

4.4 Työpaketti 3 – Oppimisympäristöjen rakentaminen

”Hankkeessa esitellään oppimisympäristöjä ja demototeutuksia, joissa havainnollistetaan eri teknologioiden soveltamista yritystoimintaan. Oppimisympäristöihin sisällytetään muun muassa XR-laitteistoja, robotiikka- ja IoT-ympäristöjä, 3D-tulostusta, koneoppimisen ja konenäön ratkaisuja, sekä muita hankkeen aikana tunnistettuja teknologia-alueita. Oppimisympäristöt toteutetaan ostopalveluina/yhteistyöprojekteina ja niiden suunnittelussa ja rakentamisessa hyödynnetään korkeakouluja, yliopistoja ja alan yrityksiä.”

Työpaketti 3 oli hankkeen tulosten kannalta merkittävässä roolissa. Uuden teknologian soveltamismahdollisuudet aukeavat usein vasta käytännön esimerkkien kautta. Toki tarvitaan perustietoa toimintaperiaatteista ja kehityskuluista, mutta omakohtainen kokemus teknologian käytöstä on usein ensiarvoisen tärkeää.

Koska tekoäly oli noussut digikartoituksessa kaikista kiinnostavimmaksi teknologiaksi, sen mahdollisuuksien esittely nähtiin todella tärkeäksi. Yrityskäyntien yhteydessä se puhutti paljon ja projektipäällikkö pystyi jo näillä käynneillä antamaan pientä ohjausta tekoälyn käyttöönottoon. Varsinaiset demo- ja oppimisympäristö-toteutukset tehtiin yhdessä Tampereen yliopiston asiantuntijoiden kanssa. Erityisesti Jussi Rasku tutkimusryhmineen oli tässä avainasemassa. Painopiste oli uusimpien ominaisuuksien esittelyssä ja erityisesti tekoälyn integroinnissa yritysten prosesseihin. Aihetta alustettiin yleisluonteisella seminaaritapahtumalla Tuurissa 7.5.2024. Varsinaiset työpajat - Tekoäly työkaluksi – järjestettiin 22.10.2024 Alajärvellä ja 24.10.2024 Alavudella. Niissä tietoiskun jälkeen keskityttiin yrityskohtaiseen tekoälyn soveltamiseen ja mietittiin miten tekoäly parhaiten palvelisi yrityksen prosesseja. Toisena kumppanina tekoälyn mahdollisuuksista kerrottaessa toimi SEAMK, jossa oli käynnissä useampiakin tekoäly-teemaisia hankkeita. Nämä hankkeet mahdollistivat yrityskohtaisia pilotteja, joihin oli mahdollista ohjata asiasta kiinnostuneita yrityksiä.

IoT-ympäristöt nähtiin myös erityisen mielenkiintoisena teknologian osa-alueena. Tätä teemaa lähestyttiin useasta suunnasta. Valmistavan teollisuuden osalta usein mielenkiinnon kohteena on prosessien valvonta ja säätäminen. IoT-ympäristöt mahdollistavat laajan

tiedonkeruun esim. olosuhdemuuttujista. Anturit, toimilaitteet ja ohjainlaitteen ovat kehittyneet entistä pienemmiksi ja edullisimmiksi. Tästä osa-alueesta parhaimmaksi asiantuntijaksi osoittautua Tampereen Yliopiston tutkijatohtori Antti Martikkala. Hänen avullaan toteutettiin kaksi työpajaa (19.2.2025 Alajärvi ja 20.2.2025 Kuortane), jossa esiteltiin demojen avulla Locost-IoT mahdollisuuksia. Menetelmässä yhdistellään halpoja antureita ja ohjainlaitteita avoimen lähdekoodin ohjelmistoihin ja pystytään toteuttamaan esim. edistyneitä kunnonvalvontajärjestelmiä edullisilla kustannuksilla.

IoT ympäristöihin liittyi myös agroteknologian sovelluskokonaisuus. Liikkuva kalusto on yhä enemmän verkottunutta ja kykenee keräämään tietoa ja toimimaan osin autonomisesti. Esim. automaattiohjausjärjestelmät ovat yleistyneet nopeasti maatalouskoneissa. Niiden käyttöönotto vaatii kuitenkin osaamista ja usein kalliita laiteinvestointeja. Osia laitteistoista on kuitenkin mahdollista rakentaa itse. Hankkeessa pidettiin kaksi tilaisuutta (Alavus 11.11.2024 ja Alajärvi 14.3.2025), joissa esiteltiin demoja automaattiohjauksesta ja paikkatietoon perustuvasta työkoneautomaatiosta. Tämä kokonaisuus toteutettiin yhdessä Tampereen yliopiston tutkija Petri Linnan kanssa. Samalla rakennettiin Fasadin kiinteistön katolle tukiasema, joka mahdollistaa paikannuksen korjaussignaalin hyödyntämisen lähialueella. Toinen tukiasema on suunnitteilla JAMIn Kurejoen toimipisteeseen.

XR-laitteistot olivat myös yleisesti mielenkiintoa herättävä teknologia. Virtuaaliset ympäristöt mahdollistavat mm. koulutuksessa, suunnittelussa ja markkinoinnissa uusia menetelmiä. Myös menetelmät tehdä nopeasti digitaalisia kaksosia omista tiloista tai tuotteista ovat kehittyneet nopeasti. Tähän teknologiakokonaisuuteen järjestettiin hankkeessa useita tilaisuuksia (mm. 23.5.2024 Kuortane, 25.9.2024 Alavus, 30.10.2024 Lappajärvi), joissa esiteltiin monipuolisesti erilaisia demoja. Tilaisuuksien ansiosta syntyi yrityskokeiluja, joita on toteutettu mm. Seinäjoen Ammattikorkeakoulun VR-laboratorion toimesta. Ehkä merkittävimpänä Matti Anttila Oy:lle toteutettu oppimisympäristö, josta lisää tulokset osiossa. Lakeaharjulle toteutettuun VR-ympäristö löytyy osoitteesta demo13.xrlab.seamk.fi ja Tuurin VR-demo osoitteesta demo14.xrlab.seamk.fi. Projektipäälliköllä oli myös mahdollisuus esitellä hankkeen aikana syntyneitä VR- ja 360-kamerateknologialla toteutettuja demoja yrityskäyntien yhteydessä.

Robottiikka ja kobotiikka oli hankkeen aikana esillä useissa yhteyksissä. Tämän osa-alueen laitteet ovat teollisessa mittakaavassa kalliita. Niinpä niiden esittely toteutettiin usean yhteistyökumppanin avulla. Tärkeimpinä kumppaneina olivat JAMIn Jaakko Joensuu ja Timo Ojala, sekä Seinäjoen Ammattikorkeakoulun asiantuntijat. Robottiikan sovelluksia oli esillä Alajärvellä ja Kuortaneella IoT-työpajojen yhteydessä. Lisäksi SeAMK kiersi yhteistyörobotin kanssa hankealueella marraskuussa 2024 (Alajärvi ja Kuortane) ja se mahdollisti yritysten edustajien kutsumisen esittelytapahtumiin. Robottiikan demot olivat myös näkyvästi esillä SEAMK laboratoriovierailulla 15.5.2025. Maura Haimola Sedulta oli oman hankkeensa kautta mukana robotiikka-tietouden levittämisessä hankealueella. Sedun Ähtärin toimipisteeseen hankittiin hankkeen aikana yhteistyö- ja mobiilirobotit ja niitä on mahdollista jatkossa hyödyntää myös Alavudella. JAMIn Vimpelin toimipisteessä toteutettiin

kaksi SeAMKin opiskelijaprojektia, joilla teollisuusrobotti saatettiin toimintakuntoon. Idea näille projekteille syntyi hankkeen myötävaikutuksella.

Konenäkösovellukset nähtiin digivalmiuskartoituksen yhteydessä potentiaalisena teknologiana varsinkin laadunvalvonnan näkökulmasta. Lisäksi tekoäly yhdistettynä konenäköön tuo aivan uusia sovellusmahdollisuuksia. Tällä teknologia-alueella yhteistyötä tehtiin demojen suhteen SeAMKin ja SEDUn kanssa. Tomi Luomanmäki esitteli hankealueella konenäködemoja toukokokuussa 2024 (Vimpeli-Alajärvi-Alavus-Kuortane) ja toimi myös asiantuntija-apuna konenäköön liittyviä yrityskohtaisia kokeiluja pohdittaessa. Yksi pohdinta johti käynnistyvään pilottiin, jossa SEDUN opiskelijat toteuttavat konenäkövalvonnan Honkatalojen hirsiliimauslinjalle.

3D-tulostus on jo suhteellisen vakiintunut teknologian muoto. Kuitenkin sen hyödyntäminen on monessa yrityksessä vielä suunnitteluasteella. Projektipäälliköllä oli yrityskäyntien yhteydessä SeAMKilla ja JAMilla tulostetuja kappaleita mukanaan, joiden avulla oli helppo esitellä ko. teknologioiden mahdollisuuksia. Omia tilaisuuksia 3D-demojen esittelemiseen ei järjestetty, mutta se oli esillä useissa yhteistyökumppaneiden kanssa pidetyissä tilaisuuksissa, kuten JAMI TeknologiaTour kiertueella hankkeen viimeisellä viikolla. 3D-mallinnus oli esillä Trala Automaatio Oy yrityskäynnin yhteydessä Härmässä 13.2.2025.

4.5 Työpaketti 4 – Yritysten aktivointi ja osaamisen kehittäminen

”Hankkeen aikana järjestetään työpajoja, asiantuntijaluentoja ja infotilaisuuksia, joissa uuden teknologian mahdollisuuksia esitellään käytännönläheisesti ja helposti omaksuttavalla tavalla. Työpajoja toteutetaan myös yritysten omissa tiloissa, mikä lisää tilaisuuksien konkreettisuutta ja madaltaa osallistumiskynnystä. Yrityksille toteutetaan yleiskäyttöisiä esimerkkiratkaisuja, järjestetään yritysvierailuja sekä tarjotaan sparrausta digistrategian laatimiseen.”

Tämän työpaketin toteutus limittyi 3. työpaketin kanssa. Pienimuotoisia infotilaisuuksia järjestettiin demo-esittelyjen yhteydessä. Usein niin, että tilaisuuden alussa oli asiantuntijan pitämä yleistasonen luento teknologian periaatteista, kehitymisestä ja tulevaisuuden näkymistä ja sen jälkeen siirryttiin demojen esittelyyn.

Hanke kuitenkin järjesti muutamia asiantuntijaluento-tyyppisiä tilaisuuksia, joiden nähtiin olevan aihepiirin laajan kiinnostuksen kannalta perusteltuja. Osallistujamäärän suhteen hankkeen suurimmaksi tilaisuudeksi muotoutui Tuurissa 7.5.2024 pidetty tekoälyseminaari. Siihen kutsuttiin puhujiksi kolme Suomen tasolla johtavaa asiantuntijaa, jotka valottivat tekoälyn kehitystä ja käyttökohteita eri näkökulmista. Tilaisuuteen osallistui 68 henkilöä.

Toinen merkittävä seminaarityyppinen tapahtuma oli kyberturvallisuusseminaari 20.11.2024. Digivalmiuskartoituksen yhteydessä oli noussut selvästi esiin yritysten huoli omasta turvallisuustasosta tietoverkkojen kautta tulevia hyökkäyksiä vastaan. Usein tietoturvaan liittyvät palvelut oli ulkoistettu ja oma osaaminen ei riittänyt arvioimaan

tietoturvan tasoa ja riittävyyttä. Tähän tarpeeseen päätettiin vastata seminaarilla, jossa valotettiin aihetta kolmen asiantuntijan toimesta.

Hankkeessa järjestettiin myös kaksi yritysvierailua. Ensimmäinen vierailu oli Alavudella 25.4.2024 Jarte Steel Oy:lle. Käynnin yhteydessä esiteltiin digitaalinen ratkaisu, joka mahdollistaa henkilö- ja laiteresurssien edistyneen hallinnan. Toinen vierailu toteutettiin 13.2.2025 Trala Automaatio Oy:lle, jossa esiteltiin hienomekaanista koneistusta ja siihen liittyvää 3D-mallinnusta. Pienten kappaleiden koneistus vaatii erityisosaamista ja -laitteita, joten tämän vierailun myötä tietous aiheesta lisääntyi.

Aina osaamisen kehittäminen ei tarvitse tapahtua yhden teknologian tai toimialan sisällä. Tästä on hyvä esimerkki Teknologia kestävän liiketoiminnan tukena -sparraustilaisuudet 5.6.2024 Alavudella ja 6.6.2024 Vimpelissä. Tilaisuuksissa vastattiin kysymykseen: Miten teknologia auttaa tekemään yritystoiminnasta kestävämpää? Tämä teema läpileikkaa koko yrityskentän ja niinpä tilaisuuksien myötä syntyi hyvää ajatustenvaihtoa eri alojen ihmisten kesken.

Toinen koko yrityskenttää koskettava huolenaihe on henkilöstön hyvinvointi. Teknologia voi toimia apuna myös tällä alueella. Näitä mahdollisuuksia valotettiin Teknologia hyvinvoinnin tukena -tilaisuudessa Tuurissa 5.9.2024. Esillä oli mm. hyvinvoinnin mittaamenetelmät ja mahdollisuudet hyvinvoinnin seuraamiseen teknologian avulla. Alavuden Kehityksen henkilöstö osallistui tilaisuuden innoittamana hyvinvointinsa mittaamiseen ja sen myötä mahdollisuudet kertoa myös tämän teknologian mahdollisuuksista kehittyivät.

4.6 Työpaketti 5 – Yhteistyöverkostojen rakentaminen

”Hankkeessa luodaan ja vahvistetaan verkostoja yritysten, oppilaitosten, opiskelijoiden ja muiden sidosryhmien välillä. Yrityksiä rohkaistaan hyödyntämään opinnäytetöitä, harjoittelijoita ja kansainvälisten opiskelijoiden osaamista kehittämistyössään. Lisäksi verkostoja rakennetaan muiden vastaavien hankkeiden kanssa, mikä mahdollistaa parhaiden käytäntöjen jakamisen ja alueellisen osaamis pohjan vahvistamisen.”

Verkostojen rakentamisen ja vahvistaminen on usein toimintaa, jonka tulokset näkyvät pitkällä aikavälillä. Hanke aloittikin tämän työpaketin toteuttamisen jo suhteellisen varhaisessa vaiheessa. Toki verkostot vahvistuivat jokaisen hanketapahtuman yhteydessä ihmisten kohdatessa toisiaan, mutta ehkä keskeisimmäksi toimintatavaksi osoittautui erilaiset messu- ym. matkat, jotka hanke toteutti. Ensimmäinen messumatka tehtiin Teknologia 23 messuille Helsinkiin 8.-9.11.2023. Muita kotimaan messuja olivat Konepaja 21.3.2024 ja Alihankinta 2.10.2024. Yksi hankkeen suurimmista ponnistuksista oli järjestää matka Hannover Messe -tapahtumaan Saksaan 31.3.-3.4.2025. Matkassa oli mukana kahdeksantoista henkilöä hankealueelta, edustaen alueen yrityksiä, oppilaitoksia ja yritystoimintaa tukevia tahoja. Matkaraportti on luettavissa hankkeen internet-sivuilta.

Matkojen lisäksi hankkeessa tehtiin lukuisia toimia, joilla vahvistettiin yritysten ja oppilaitosten yhteistyötä. Yrityskäyntien yhteydessä yhtenä teemana oli niin kotimaisten kuin kansainvälistenkin korkeakouluopiskelijoiden tarjoamat mahdollisuudet. Yrittäjien luvalla tieto kiinnostuksesta yhteistyöhön välitettiin korkeakoulun tietoon ja jatkokeskustelut siirtyivät heidän välilleen.

Mukava sattuma oli, että hankkeen aikana käynnistyi muitakin digitalisaatiota tukevia hankkeita useiden toimijoiden toimesta. TUNI, SeAMK, SEDU ja JAMI toimivat rinnalla omilla hankkeillaan. Tampereen yliopiston hankkeet tekoälyn, IoT:n ja agroteknologian saralla toimivat hyvinä kumppaneina. SeAMKin monipuoliset eri teknologioihin keskittyvät hankkeet taas antoivat mahdollisuuden saada taustatukea joskus hyvinkin haastaviin käytännön soveltamiseen liittyviin kysymyksiin. Myös yritysprojekteja oli mahdollista siirtää SeAMK:n toteutettavaksi joko hankepilotteina tai ostopalveluina. SEDUn KETKO-hanke teki merkittäviä teknologia-investointeja hankkeen aikana, joiden tunnetuksi tekemiseen oli mahdollisuus osallistua. Alavuden ja Järviseudun kannalta hyvin merkittävä hanke on JAMIn RoboMetal-investointihanke. Sen mittavat laiteinvestoinnit mahdollistivat osaltaan teknologiademojen toteuttamisen hankkeen jälkimmäisellä puoliskolla.

5 TULOKSET JA VAIKUTUKSET

Digivalmiuskartoituksen tuloksia tarkastellessa oli ilahduttavaa todeta, että digitalisaatioon suhtauduttiin yleisesti ottaen hyvin positiivisesti. Digitalisaatiota ja uusia teknologioita ei nähty omaa liiketoimintaa supistavana kehityskulkuna, vaan pikemminkin sen todettiin mahdollistavan toiminnan kehittämisen ja ylipäättään jatkumisen. Usea vastaaja myös koki, että erityisesti hankealueen kaltaisella maaseutualueella, digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen olisi vielä kaupunkialueitakin tärkeämpää. Yrityskäyntejä, joihin sisältyi digivalmiuskartoitus, tehtiin 64 kappaletta. Jokaisesta käynnistä annettiin yritykselle kirjallinen palaute, joka sisälsi tilanneanalyysin lisäksi muutamia vinkkejä kehityskohteista.

Ehkä tämä positiivinen suhteutuminen on yksi selittävä tekijä sille, että hankkeen aikana järjestettyihin tilaisuuksiin ja tapahtumiin tuli suhteellisen hyvin osallistujia. Tilaisuuksia, jotka toteutettiin joko yksin hankkeen toimesta, tai yhdessä kumppaneiden kanssa, oli 24 kappaletta. Yhteensä tilaisuuksiin osallistui 402 henkilöä ja edustettuna oli 78 eri yritystä tai organisaatiota. Keskiarvoksi muodostuu siis noin 16 henkilöä per tilaisuus. Koska tapahtumia pidettiin hankealueella useassa eri paikassa, edustettuna oli maantieteellisesti lähes koko alue.

Tilaisuuksissa esiteltiin teknologiademoja hankesuunnitelman ja digivalmiuskartoituksen ohjaamana. Toteutuneita oppimisympäristöjä/demoja olivat: Tekoäly, IoT-ympäristöt, robotiikka ja kobotiikka, XR-laitteistot ja ohjelmistot, 3D tulostus- ja mallinnus, sekä konenäkö. Tekoälyä ei hankesuunnitelman työpaketeissa mainittu, mutta sen nousua nopeasti kiinnostuksen kohteeksi, nähtiin sen mukaan ottaminen ensiarvoisen tärkeäksi. Suunnitelmassa mainituista teknologioista lohkoketjut ei ollut toteutuksessa edustettuna. Kartoituksen yhteydessä harva yrittäjä näki siinä mahdollisuuksia oman liiketoiminnan kannalta ja niinpä tilaisuuksia tai demoja sen ympärille ei rakennettu. Toki projektipäällikkö kertoi sen mahdollisuuksista yrityskäynneillä.

Tuloksiksi täytynee lukea hankkeen aikana yrityksissä liikkeelle lähteneet teknologiakokeilut, jotka saivat alkusysäyksen hankkeen tilaisuuksista. Yksi mieleenpainuvimmista ja suurimman näkyvyyden saavuttaneista kokeiluista oli Matti Anttila Oy:n tekemä innovaatio säiliöajoneuvojen polttoaineenjakeilulaitteiston koulutukseen VR-ympäristössä. Virtuaalinen ympäristö mahdollistaa uusien työntekijöiden turvallisen harjoittelun ennen oikealla laitteistolla työskentelyä. Kimmo Anttila innostui teknologiasta virtuaaliympäristöjä esittelevän tilaisuuden yhteydessä Fasadissa 13.10.2023 ja tilasi testiympäristön SeAMKin VR-laboratoriosta ostopalveluna. Ympäristö tulee olemaan myös oppilaitosten käytettävissä kuljettajakoulutuksessa, joten sen hyödyt leviävät laajalle. Samaista ympäristöä oli myös yrittäjän luvalla mahdollista esitellä yrityskäyntien yhteydessä. Artikkelit projektista liitteessä 3. Lisäarvoa toi myös toteutuksen mahdollistanut yritys yhteistyö. Kuortaneen Teollisuuspalvelu (KUTEPA Oy) valmistaa ko. laitteistot, joten heidän osuus demo-ympäristön toteuttamiseen oli merkittävä. Käytännössä projekti siis toi yhteen kaksi hankealueen yritystä ja Seinäjoen Ammattikorkeakoulun osaamisen. KUTEPA

harkitsee myös tällä hetkellä omaa VR-projektia perävaunujen markkinointiponnistelujen tueksi.

Aina kokeilut eivät johda suoraan teknologian käyttöönottoon. Alavuden Öljynpuristamo Oy kiinnostui hyperspektrikameran hyödyntämisestä rypsinäytteiden analysoinnissa. Testit sisällytettiin käynnissä olleeseen SeAMK:n opinnäytetyöhön. Testit osoittivat, että käytettävissä olleen kameran aallonpituusalue ei ollut riittävän laaja tarkkaan analyysiin. Niinpä menetelmä vaatisi kehittyneemmän ja myös kalliimman kameran hankkimista, ennen kuin voitaisiin varmistua sen toimivuudesta.

Hankkeen etenemisestä ja tuloksista pyrittiin viestimään laajalti. Varsinaisia raportteja syntyi loppuraportin lisäksi kaksi: Digivalmiusraportti ja Hannover Messe -matkaraportti. Lisäksi syntyi kaksi hankkeen internet-sivuilla julkaistua blogikirjoitusta. Useita lehtiartikkeleita julkaistiin eri medioissa joko projektipäällikön tai toimittajien kynästä syntyneenä.

Hankkeen aikana tehty verkostotyö loi uusia ja vahvisti jo olemassa olleita verkostoja. Lähtökohtaisesti kaikki hankkeen tilaisuudet olivat avoimia, toisin sanoen kaikkien toimialojen edustajilla oli tilaisuuksiin vapaa pääsy. Tilaisuuksia toki suunnattiin eri toimialoille ja sitä kautta savutettiin saman kaltaisen liiketoiminnan parissa toimivien yritysten vuoropuhelu. Hankkeen virallisessa raportoinnissa on mainittu metalliteollisuuden, teknologia ja IT-palveluiden, auto- ja kuljetusalan, sekä matkailu ja palvelut -alan verkostot. Parhainta antia oli kuitenkin näiden verkostojen sekoittuminen. Esimerkiksi teknologia- ja It-palveluiden osajilla oli luonnollisesti paljon annettavaa kaikille muille aloille. Näiden pääverkostojen lisäksi hankkeen tapahtumiin osallistui lukuisa joukko yrittäjiä, jotka toimivat esim. hyvinvointi-, luonto-, talous-, rakennus- ja kaupan alalla.

Hankkeen tapahtumista kerättiin palautetta, niin numeerisena, kuin myös vapaa sana -tyyppisesti. Arvosanojen keskiarvoksi muodostui 4,4 (asteikolla 1-5). Palaute oli pääsääntöisesti positiivista, toki mukaan mahtui kehitysehdotuksia ja muutamia kriittisiä arvioita.

6 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Projektipäällikön näkökulmasta hanke onnistui suunnitellusti. Kahden vuoden ajanjakso oli riittävän pitkä hankkeen läpiviennin kannalta ja mahdollisti kattavan esiselvitysvaiheen käytännön toteutusten kohdentamiseksi. Projektipäällikön toimiessa hankkeen ainoana työntekijänä, henkilöressusin rajallisuus aiheutti hetkittäin pieniä viiveitä esim. viestinnässä. Yllättävää olikin, kuinka paljon tapahtumien ja tilaisuuksien suunnittelu, käytännön järjestelyt ja markkinointi vie aikaa. Tästä syystä ”tekninen assistentti” olisi ollut hetkittäin erittäin hyödyllinen. Assistentille olisi voinut ohjata teknologiademojen rakentamisen ja projektipäällikkö olisi voinut keskittyä kokonaisuuden hallintaan. Ongelma oli kuitenkin hallittavissa hyödyntämällä mahdollisimman paljon yhteistyökumppaneiden resursseja. Lisäksi Alavuden Kehitys Oy:n henkilökunta oli suurena apuna koko hankkeen ajan ja kehittyipä ajan saatossa organisaation sisälle myös toimiva teknologiatiimi. Avainkumppani Järvisseudulla toimiessa oli Järvipohjanmaan Yrityspalvelut Oy. Heidän avulla tapahtumien järjestely ja markkinointi onnistui hyvin. Organisaatiosta löytyvä paikallistuntemus ja osaaminen helpotti hankkeen toimia monin tavoin.

Yritysten parissa toimiessa oli mukava todeta positiivinen ja kehityshaluinen asenne. Vaikka hankeaika ei ollut taloudellisesti helppo, niin halua oman toiminnan kehittämiseen löytyi. Oikeastaan suurimmaksi esteeksi näytti usein muodostuvan resurssien rajallisuus erityisesti ajan muodossa. Kiinnostusta teknologioihin olisi, mutta aikaa niihin tutustumiseen ja käyttöönottoon ei tahtonut löytyä. Tämä korostuu erityisesti pienissä yrityksissä, missä usein toimitusjohtaja vastaa myös päivittäisen toiminnan pyörittämisestä ja tuotekehitystä tehdään muun toiminnan lomassa. Toki tämä oli yksi hankkeen käynnistymiseen vaikuttanut seikka ja näin ollen jo etukäteen tiedossa. Yllättävää olikin ehkä se, että irrottautuminen jopa muutamaksi tunniksi oli monta kertaa haasteellista. Tätä ongelmaa pyrittiin hallitsemaan viemällä tilaisuuksia lähelle yrittäjää.

Yrityksiin meneminen vaatii rohkeutta. Vastassa oleva henkilö on usein vieras ja yrittäjien ajasta kilpailee moni taho. Vierailujen tärkeyttä ei voi kuitenkaan liikaa korostaa. Hankkeen kuluessa näki selvästi, että yritykset, joissa projektipäällikkö oli käynyt, osallistuivat selvästi aktiivisemmin hankkeen tapahtumiin, kuin muun tiedotuksen varassa olleet yritykset. Henkilökohtainen yhteydenotto, tapahtui se sitten käynnillä tai puhelimella, näytti oleva avain osallistumiseen. Vaikka sosiaalinen media ja sähköpostit mahdollistavat laajan markkinoinnin, sen tulokset olivat usein heikkoja. Hankkeen päättyessä voikin todeta, että hankkeen alussa olisi ollut hyvä vieraila vielä enemmän yrityksissä ja solmia henkilökohtaisia suhteita.

Digitalisaatio ei näytä hidastumisen merkkejä. Tästä syytä teknologioiden mahdollisuuksista kertovia hankkeita oli syytä edelleen jatkaa. Onneksi alueella toimii moni taho tämän teeman ympärillä (esim. TUNI, SeAMK ja JAMI) joten hankkeen päättyessä tyhjiötä ei pääse syntymään. Oleellista onkin näiden tahojen aktiivinen yhteistyö. Yhteisillä päämäärillä ja kaikkien omia vahvuuksia hyödyntäen, on mahdollista kehittää alueen elinkeinoelämästä

entistä elinvoimaisempaa. Uskon, että Uudet teknologiat pk-yritysten kehittymisen tukena hanke on tähän oman panoksensa antanut.

Artikkeli on valmisteltu osana Uudet teknologiat pk-yritysten kehittymisen tukana –hanketta. Hanke toteutetaan Euroopan Aluekehitysrahaston EAKR-ohjelman kautta. Rahoittajina ovat Etelä-Pohjanmaan Liitto sekä hankealueen kunnat. Haluamme kiittää hankkeen ja tämän artikkelin rahoittamisesta kaikkia osapuolia.

LÄHTEET

Avelar, S., Borges-Tiago, T., Almeida, A., & Tiago, F. (2024). Confluence of sustainable entrepreneurship, innovation, and digitalization in SMEs. *Journal of Business Research*, 170, 114346-. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2023.114346>

Chin, T. L., Amy, Y. C. M., Tan, H. C., & Abina, B. M. (2023). Searching for a New Pathway Affecting New Venture Digitalization in SMEs. *Vision (New Delhi, India)*. <https://doi.org/10.1177/09722629231194472>

Digibarometri 2023: Data, tekoäly ja talouskasvu, Taloustieto Oy, Helsinki. Ali-Yrkkö, Kässi, Pajarinen, Rouvinen

Isensee, C., Teuteberg, F., Griese, K.-M., & Topi, C. (2020). The relationship between organizational culture, sustainability, and digitalization in SMEs: A systematic review. *Journal of Cleaner Production*, 275, 122944-. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.122944>

Vuorikari, R., Kluzer, S., & Punie, Y. (2022). DigComp 2.2, The Digital Competence framework for citizens: with new examples of knowledge, skills and attitudes. 31006.

LIITTEET

Liite 1: xx

Liite 2: xx

Liite 3: xx